

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Ba, ngày 18/3/2025.

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

Bài 016: Chúng ta phải tin tưởng Nhân Quả

Sau một thời gian dài học Phật, đa phần hành giả cho rằng mình đã tin Phật, đã tin sâu Nhân-Quả nhưng thật ra, họ mới chỉ tin trên hình thức. Nếu tin sâu thì hành giả phải thật làm, tức là chỉ làm những gì phù hợp với Nhân-Quả còn những gì trái với Nhân-Quả, dù là nhỏ nhất, cũng không dám làm. Người dám làm nghĩa là người đó tin một cách hời hợt, qua loa, chưa biết sợ Nhân-Quả.

Cần phải lấy đây làm chỗ khích lệ, nhắc nhở bản thân. Mỗi lần khởi tâm động niệm là đã kết thành Nhân-Quả, do đó, nếu không kiểm soát khởi tâm động niệm thì sẽ cho kết quả rất đáng sợ. Ví dụ, nếu thấy một người ác mà khởi tâm rằng, người ác không nên sống trên đời làm gì, thì ý niệm này đã kết thành Nhân-Quả đáng sợ. Nếu người khởi lên ý niệm này có siêu năng lực, liếc mắt nhìn là chiếc xe buýt được nhắc bổng lên, thì chính khởi tâm đó sẽ làm người khác tổn hại đến mức nào?

Bài học hôm nay nhắc chúng ta hãy kiểm soát lại bản thân mình để biết mình đã thật sự tin sâu Nhân-Quả chưa? Đặc biệt là ngay khởi tâm động niệm cũng phải hết sức dè dặt, ngoài những niệm thiện, những niệm lợi ích chúng sanh, sẽ không dám khởi những niệm bất thiện hoặc những ý nghĩ tổn hại đến người khác. Một ngày từ sáng đến chiều, chúng ta khởi bao nhiêu ý niệm thiện, bao nhiêu ý niệm ác thì biết ngay chúng ta tin sâu Nhân-Quả đến đâu!

Hòa Thượng dạy chúng ta vẽ một vòng tròn một nửa bên phải ghi rõ 10 điều thiện: “*Thân không Sát Đạo Dâm, Ý không Tham Sân Si, Miệng không nói dối, nói lười đời chiều, nói lời hung ác, nói lời thêu dệt*” và nửa bên trái ghi 10 điều ác. Chúng ta đặt một cây kim ở giữa như kim đồng hồ và quán sát xem một ngày chúng ta thiên về bên nào. Nhờ đó, sẽ nhận biết được hằng ngày, chúng ta đang tích công bồi đức, tu tập thiện pháp hay là đang tu tập ác pháp, phá hoại phước báu của chính mình. Phước báu mà bị phá thì đương nhiên công đức cũng không có.

Công đức là khi tâm chúng ta thanh tịnh, nếu tâm không thanh tịnh thì mọi việc tốt chúng ta làm chỉ có phước báu. Vua Lương Võ Đế từng hỏi Bồ Đề Đạt Ma rằng “*Trẫm đã cất được mấy trăm ngôi chùa, độ mấy ngàn tăng chúng xuất gia tu hành, vậy thì có được bao nhiêu công đức?*” Tổ Bồ Đề Đạt Ma trả lời rằng: “*Chẳng có công đức chút nào!*” Vì câu trả lời này mà Vua đã không hộ pháp cho Tổ Bồ Đề Đạt Ma mặc dù

Ngài vừa từ Ấn Độ qua. Câu chuyện này cho thấy, chúng ta không được phép vì một sự việc nào đó mà nói sai sự thật.

Tuy nhiên, chúng sanh thời này lại “*Thích nghe gạt chứ không thích nghe khuyên*”. Giống như Vua Lương Võ Đế đã giận Tổ Bồ Đề Đạt Ma mà không hộ pháp cho Ngài khiến Ngài phải đi vào núi, quay mặt vào vách đá tọa thiền 9 năm để chờ nhân duyên gặp học trò truyền pháp. Rõ ràng Vua Lương Võ Đế có vô lượng vô biên phước báu nhưng công đức thì không có. Tâm phải thanh tịnh mới có công đức. Công đức mới có thể giúp chúng ta vượt thoát sanh tử. Cho dù có vô lượng phước báu thì phước báu đó chỉ để chúng ta hưởng thụ ở nhân gian, ở cõi trời Dục giới, Sắc giới, Vô Sắc giới chứ không thể thoát khỏi luân hồi.

Chúng ta biết đến nhân quả nhưng vẫn đang xem thường và tùy tiện. Đặc biệt là thông qua công việc hằng ngày, đáng lẽ chúng ta có thể tạo ra nhiều phước báu, nhưng vì một chút tùy tiện, chểnh mảng mà lại tạo tội nghiệp, không mang lại lợi ích cho chúng sanh. Giả sử nếu tôi lên lớp không đúng giờ do thất trách, chểnh mảng thì hậu quả rất lớn. Nếu làm đúng, không chểnh mảng, không thất trách, chúng ta sẽ mang lại lợi ích cho chúng sanh, tạo ra nhiều phước báu. Nhân quả rất minh minh bạch bạch.

Có nhiều người vẫn còn loay hoay chưa biết cách nào để tu phước, tích phước, tiết phước còn chúng ta, ngay trong đời sống và công việc của mình, chỉ cần nỗ lực dụng tâm một chút, dẹp bỏ đi sự lười biếng, chểnh mảng, nhếch nhác là đã có thể tạo được phước. Ví dụ chỉ cần phát tâm trợ giảng tại các lớp kỹ năng sống ở các tỉnh thành, các vườn rau, các lò đậu từ Nam chí Bắc là đã tạo ra phước báu. Cách đây 5-10 năm trước, chúng ta chưa có gì, nhưng hiện tại, chúng ta đang chân thành cho đi một cách vô điều kiện, cho tất cả mọi tầng lớp không phân biệt. Chúng ta hoan hỉ tặng, người ta hoan hỉ nhận, đôi bên đều hoan hỉ.

Hòa Thượng nói: “*Ngay trong đời sống thường ngày, chúng ta phải tỉ mỉ quan sát khởi tâm động niệm, quan sát sinh mạng cuộc sống của riêng mình và của tất cả chúng sanh, xem ai có thể thoát ra khỏi định luật Nhân-Quả không? Cho dù họ tin hay không thì định luật Nhân-Quả vẫn diễn ra. Chúng ta phải hiểu rằng nhân quả báo ứng tùy theo tâm người mà chuyển biến.*

“*Tuy nhiên, tâm người lại thiện thiện ác ác, trong một ngày, việc tốt việc xấu có gia giảm thừa dư (sự thay đổi) rất là phức tạp. Nó không phải là thường số. Vận mạng con người vì sao được người ta đoán chuẩn đến như vậy? Tại vì phức độ gia giảm thừa dư hằng ngày của mỗi chúng ta không lớn. Hằng ngày, nếu làm ra việc đại thiện hoặc đại ác thì làm sao người ta đoán ra được! Việc đại thiện và đại ác là biến số rất lớn.*

“*Có những người ở thế gian không biết những điều này, họ tưởng rằng tài vật trong sinh mạng mà họ có sẽ không mất đi. Bởi vì tâm hạnh của bạn bất thiện nên*

tài vật mà bạn có sẽ bị khấu trừ. Ví dụ, bạn có 5.000 vạn nhưng bạn lại đem số tiền đó hưởng thụ lãng phí và làm việc bất thiện, thì ý niệm bất thiện của bạn sẽ làm cho số tiền đó tiêu hao một cách nhanh chóng. Làm việc đại thiện và tạo ra việc đại ác chính là phức độ chuyển biến rất lớn trong sinh mạng này. Người xuất gia đoạn ác tu thiện, thay đổi tự làm mới chính mình, đích thực cũng không như nhau. Không những là người xuất gia, người đồng học tại gia cũng là như vậy. Chưa tin sâu Nhân-Quả cho nên sự chuyển biến không lớn.”

Dù cho chúng ta không tin Nhân-Quả thì Nhân-Quả vẫn diễn ra, không phải là chúng ta tin thì có mà không tin thì không có. Ví dụ hằng ngày chúng ta không bảo dưỡng tốt thân thể thì thân thể nhất định sẽ sanh bệnh. Tâm người phải tịnh, phải định như tâm trục bánh xe và thân người phải động như bánh xe. Bánh xe chạy được trên đường vì tâm của nó cố định, nếu tâm không cố định một chỗ thì bánh xe đã văng ra ngoài.

Ngày nay thì khác, thân của con người không động, khi có việc ra đường dù là đoạn đường ngắn, mọi người thường ngồi xe, vì thế, cơ thể bị bế tắc. Đặc biệt là cổ vai gáy, hầu như ai cũng mắc bệnh này, tương lai sẽ bị thần kinh tọa khiến xương chân tay bị co rút. Bản thân tôi khi trẻ cao 1m63 mà hiện giờ chỉ còn 1m60 và đương nhiên, tuổi càng cao thì sự co rút sẽ càng nhanh hơn. Cho nên, dù tin hay không, Nhân-Quả vẫn đang diễn ra. Đây mới chỉ nói là thân thể còn vô vàn các công việc khác trong đời sống như giáo dục con cái.

Nếu con còn nhỏ thì nhất định phải dạy, dạy cho tốt và gửi vào các trường để con được rèn luyện và giáo dục tốt hơn. Nếu để thời gian trôi qua, không dạy con cháu, để chúng ở nhà mà cung phụng, để chúng tùy tiện, sống tự túc quen rồi thì đến khi muốn dạy, con cháu sẽ khó chịu, sẽ không muốn nghe bất cứ lời khuyên nào, muốn bỏ cứu cũng không thể được nữa. Nếu không dạy từ ban đầu thì Nhân-Quả chúng ta gieo, chúng ta phải chịu. Nếu trẻ không dạy tốt từ khi còn nhỏ, lớn lên chúng thành thói quen, lại thêm các tập nhiễm ở thế gian thì vô phương cứu chữa. Việc này là vô cùng cần thiết!

Nếu tâm chúng ta chuyển đổi theo chiều hướng tốt thì nhân quả chuyển tốt và ngược lại, tâm chuyển theo hướng xấu thì nhân quả chuyển xấu. Nhiều người lại nói rằng họ muốn chuyển đổi nhưng không thể chuyển đổi được. Thật ra, tập khí của chúng ta không hề khó để đối trị, chẳng qua là chúng ta chưa thật làm, chưa đủ can đảm.

Có những người nghiện kể rằng mỗi lần trước khi cơn nghiện đến, họ đã tự xích chân tay thật chặt rồi ném chìa khóa đi, mặc cho cơn nghiện gây nên sự mỏi mòn, đốn đau. Cuối cùng, nhờ nhiều lần kiên quyết như vậy, họ đã cai được. Hoặc như người hút thuốc, mỗi lần hút, cứ nghĩ là mình đang hút thuốc độc hay muốn bỏ nghiện rượu, mỗi lần cầm ly rượu lên, chỉ cần quán tưởng rằng mình đang uống nước từ xác của tử thi. Quán tưởng như thế sẽ không dám uống, không dám hút nữa.

Cho nên tất cả đều do tâm chúng ta mà biến chuyển. Tuy nhiên, tâm con người hiện nay thiện ác lẫn lộn, lúc tốt lúc lại xấu, lúc ăn năn hối hận nhưng rồi lại tiếp tục tạo tội, gây phiền não cho người. Thời gian của chúng ta không còn nhiều để chúng ta lúc thì hối hận rồi lại tạo tội, tạo tội rồi lại hối hận, cứ thế xoay vần. Việc tốt, việc xấu của chúng ta liên tục thay đổi bất thường, không phải là thường số. Chúng tăng giảm, lúc thừa, lúc thiếu.

Hôm nay có việc tốt ngày mai lại không còn nữa, thay thế vào đó là việc ác tăng lên cao. Đáng ngại nhất là việc tốt thì ít mà việc xấu thì nhiều. Tại sao vậy? Là vì tập khí xấu ác của chúng ta đã huân tập nhiều đời nhiều kiếp. Chính vì vậy mà có những người bất ngờ phạm tội khiến ai cũng ngạc nhiên vì tại địa phương họ luôn thể hiện là một người tốt.

Vừa qua, một vụ án rửa tiền hơn 2000 tỉ đồng đã được đưa ra ánh sáng, người cầm đầu băng đảng này là một thanh niên có thân nhân gia đình tốt, học lực tốt. Dân làng biết chuyện nên ai cũng xót xa vì thanh niên này rất hiền, rất giỏi, chưa có tiền án, tiền sự. Cho nên, Phật Bồ Tát rất từ bi không thể can thiệp khi chúng ta tạo tội nhưng các Ngài vẫn chờ đợi. Chỉ cần chúng ta hối cải là các Ngài sẽ đến giúp.

Những việc xấu ác chúng ta làm hằng ngày là biến số, không phải là thường số. Do đó, *chúng ta phải cẩn trọng rằng mặc dù đã tu tập, đã phát tâm làm việc thiện thì có thể hôm nay phát tâm nhưng đến hôm sau đã thoái tâm. Thậm chí niệm trước vừa phát tâm thì niệm sau đã thoái tâm. Vì vậy, Hòa Thượng luôn nhắc nhở chúng ta phải tinh tấn, dũng mạnh, một cách đặc biệt. Đừng nên chủ quan cho rằng mình đã tinh tấn 10 năm, 20 năm rồi nên bây giờ không cần phải chú tâm nỗ lực tinh tấn nữa. Suy nghĩ này là sai lầm! Tập tánh là biến số, tự tánh thuần thiện thuần tịnh, là thường số, hiện tại chúng ta đang sống theo tập tánh, chưa quay về tự tánh.*

Sự tăng giảm những việc thiện và việc ác của con người hằng ngày không lớn nên vận mạng của họ dễ dàng bị thầy bói đoán được. Nếu có sự thay đổi lớn thì thầy bói không thể đoán ra được. Bà Hàn Quán Trưởng từng đi xem bói, đoán mạng cho Hòa Thượng. Ông thầy tướng số vừa thấy họ tên, giờ sinh của Ngài thì liền khẳng định rằng: “*Người có tên này, họ này, sinh giờ này, Người này chết rồi!*” Bà Hàn Quán Trưởng sau đó cho vị thầy tướng số biết rằng Ngài không chết mà Ngài đang là Hòa Thượng. Ông thầy tướng khẳng định nếu đã xuất gia rồi thì không có số, cải tạo vận mệnh rồi.

Từ đây chúng ta cũng dễ dàng tư duy về đời sống của mình, dao động của số các việc thiện, ác của chúng ta không lớn nên người ta có thể xem được tướng của chúng ta. Còn nếu chúng ta làm các việc lớn lao, biến số lớn thì các nhà đoán mạng không thể đoán ra được. Có những người đi xem bói và về nhà thì tám tấc khen ngợi thầy bói đoán giỏi. Nếu họ là người tu hành thì họ phải khóc một trận. Vì sao phải khóc? Vì họ chẳng có tu hành gì cả nên biến số nhỏ. Nếu biến số lớn tức là làm được những việc đại thiện thì thầy bói không xem được gì.

Có câu chuyện Hòa Thượng kể khi giảng bộ sách “Cảm Ứng Thiên” về ông Vệ Trọng Đạt, viết sớ can vua đừng xây dựng một công trình vì sẽ làm tổn hại đến nhân dân của ba châu phủ. Tuy nhà vua không nghe lời, nhưng do tâm ông nghĩ đến nhiều người như vậy, nên phước báu của ông đã phát sinh lớn hơn tội nghiệp mà ông đã gây ra trong đời sống hằng ngày.

Chúng ta được học, được nghe Hòa Thượng dạy, chúng ta sẽ dễ dàng khởi được ý niệm thiện, còn thế gian việc khởi niệm như thế là rất khó. Đây chính là tâm tự tư ích kỷ! Nó rất đáng sợ! Có người cả đời chỉ nghĩ đến bản thân, sẵn sàng làm bất cứ mọi việc trái luân thường, đạo lý miễn sao được lợi. Người như thế, không thể khởi lên được ý niệm lợi ích cho người khác, huống hồ là lợi ích cho cộng đồng.

Cho nên, trong đời sống hằng ngày, chúng ta khởi được tâm thiện, làm được việc thiện là phước báu trong sinh mạng. Trước đây, tôi từng đi phóng sanh ở nước ngoài trong một tháng mà người ở đó không để ý, không ai biết. Họ thấy mua càng nhiều thì giá bán càng rẻ hơn. Họ chẳng cần biết, chẳng cần hỏi mình mua nhiều để làm cái gì, mình đem đi đâu. Trong khi ở đây, chỉ cần ai sách túi ni-lông cá ra hồ là mọi người đều đoán là đi phóng sanh. Cho nên, chúng ta được nhìn thấy những việc thiện, việc lợi ích cho người khác như vậy, chính là lời nhắc nhở, cách giáo dục gián tiếp cho mỗi cá nhân.

Ngược lại nếu khởi ý niệm bất thiện là chúng ta đã tổn hại phước báu của chính mình. Nếu ý niệm đó làm tổn hại nhiều chúng sanh, nhiều thế hệ thì phước báu trong sinh mạng bị khấu trừ sẽ vô cùng lớn. Nếu Hòa Thượng không chỉ dạy điều này, chúng ta sẽ không biết. Cho nên, người ta nói nghèo không quá ba đời, giàu cũng không quá ba đời, là do con người có thể thay đổi việc tu tích phước báu của mình. Chỉ cần tu phước thì đời đời, không biết tu thì bị khấu trừ.

Vậy tại sao không giữ được ổn định? Là vì trong vô tình hoặc cố ý mà ý niệm bất thiện khởi lên quá nhiều. Nếu hằng ngày, không tạo phước mà chỉ tiêu dùng hết phước trong sinh mạng, đến khi phước suy giảm, khổ đau sẽ nói không nên lời. Lúc này, không ai cứu giúp được, kể cả Phật và Bồ Tát. Một người có thể tạo ra việc đại thiện hoặc đại ác là đã tạo nên sự thay đổi rất lớn. Do đó, muốn đời sống thay đổi theo hướng tốt thì phải phát tâm làm việc đại thiện, nếu làm nhưng việc thiện nhỏ, rồi tạo ác thì không cách gì thay đổi được.

Mọi điều hạnh phúc, tốt đẹp hay sự đau khổ, tan gia bại sản, mất mạng ở thế gian đều có nguyên nhân. Tất cả là do phúc độ chuyển biến quá lớn trong đời sống. Đời sống chuyển xấu là do làm ác quá lớn, đời sống chuyển tốt là do làm việc thiện lớn. Nếu không tin sâu Nhân-Quả thì việc chúng ta đoạn ác tu thiện, thay đổi chính mình sẽ không lớn, sẽ làm không mạnh mẽ. Nếu có thể tin sâu Nhân-Quả thì sẽ làm một cách mạnh mẽ, nhờ đó, đời sống của chúng ta sẽ có sự biến chuyển rất lớn. Nếu ai có thể phát tâm

tham gia giúp đỡ tại tất cả các trại hè của chúng ta trong năm nay chính là đã phát đại thiện./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!